

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Folkelige, episke digte

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Folkelige, episke digte", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 425. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blich06-shoot-idm140667853870832.pdf> (tilgået 26. september 2021)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Folkelige, episke digte

Morten Borup

Trykt første gang i Nordlyset X (1829), dernæst i Samlede Digte I (1835)

Morten Børup (ca. 1446-1526), berømt skolemand, rektor ved Aarhus Kathedralskole. Bondefødt, begyndte 27 år gammel i latinskolen

352 353 355 356

En ganske ny Vise om en Kroermand og ham Søn

Trykt første gang i Randers uden år (1838) som skillingsvise "lagt af St. St. Blicher". Nyeste Noveller og Digte. (1839)

Johannes Christian Hammer (1754-1830), krovært i Asminderød, og sønnen, Frederik Abel H. (1792-1877) var frivillige i Herregaardsskytterne 1807

359 360

En anden ny Vise om en Sømand og en Landmand

Trykt første gang i Randers Avis 15.11.1838 - Nyeste Noveller og Digte (1829) - Titelen "Søren Kanne" i Digte I (1847)

363

Dronning Gunnild

Trykt første gang i Brage og Idun (1841)

1835 fandt man et moselig i Haraldskær mose, en tid antog man at det var den norske dronning Gunhild (d. ca. 970), Erik Blodøkses enke. Brage og Idun har følgende forbemærkning: "Erik Blodøxes Dronning, Gunhild, blev, efter hans Død, af Harald Blaataand under Ægteskabs Tilbud lokket ned til Danmark, men dræbt, og af hans Udsendinge nedsænket i Haraldskjær Mose."

E Buen aa e Herremand

Randers Avis 1.6.1844

Der er nogen der siger at bonden er af en sølle stand. Kan hænde sig jeg ellers ikke vil bytte med vor herremand. Jaja, han har en herregård, jeg kun en sølle halvgård [en mindre gård]. Han har en grumme stor have, jeg kun en lille kålgård; han har en farlig hoben heste, jeg har ikke flere end to; men de kan ellers rigtig godt trække både vogn og plov; han har en skov så lang og bred, og jeg har ikke et træ - men somme tider går jeg i hans skov, og bjerger mig en pind derfra. Nu! Jeg har kun én kone, åh! han har mange flere. Min, hun er ellers god nok - hans giver ham lidt mere bryderi, og så den farlige hoben børn, dem må han jo give penge til; jeg har kun en enkelt tøs, og så en lille dreng til. Hans frue og frøkener går i silke og hermelin til kirke; min kone går med sin hvergarns kjole og i sin blågarns særk. Han drikker vin til daglig brug, jeg kun to gange om året, og så en lille dram til, når jeg da får det for intet. Han æder suppe og steg og kage og mange andre slags; jeg får min mælk og grød og brød til - det var synd at klage. Når han skal jordes, får de folk en skammelig hoben ædelse. Mit følge nøjes med grød og fisk - og så en køn tår vædelse.

Mads Doss

Trykt første gang i novellen "Kjerlighed paa Dagvognen. Meddeelt af Peer Spillemand og udgivet af St. St. Blicher" i Min Vinterbestilling i 1842 og 1843 (Randers 1844) derefter i Digte i Jydsk Mundart (1846)

Mads Doss han var en stump halvvoxen knøs, han gik med fårene i heden, imellem så slog han lyng til en bading, imellem så bandt han af hvene(græs) en kost til sin mor, og så sang han imellem, de hørte det så vidt, når han tog til at skråle: la la luh - la la li - kom så skal jeg bie.

427

Mette Kølvrå var en stump stunthosetøs, gik også med fårene i heden, og somme tider svedte hun, og somme tider frøs hun; den driven - hun kunne slet ikke lide den. Hun smågræd imellem, for hende var dagen

lang, en gang imellem tørrede hun sine øjne og sang: la la luh, etc.

☒ Og somme tider de mødtes så hist og så her, åd mellemmad og talte så pænt da, og lidt efter lidt fik de hverandre så kær: den ene kom når den anden gav et vink da. Og når de havde ædt, gik de hver til sin hjord, og sang så det gjaldede over moser og kær: la la luh, etc.

☒ Sådan gik da en sommer, og der gik flere, at lege kærester så de fandt på da. I heden kom de nu ikke så meget mere, men hjemme hos hverandre de lå da. Og så blev de gift, og behøvede ikke at synge, som de før havde gjort, i den bareste lyng: la la luh, etc.